

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
3.Bf.105/2015/12. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2016. március 16. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t e t:

Az emberrablás bűntette miatt I. r. vádlott és társa ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2015. év január hó 21. napján kelt 10.B.1218/2011/28. számú ítéletét megváltoztatja.

I. rendű és II.r. vádlottak cselekményét egységesen társtettesként elkövetett emberrablás bűntettének minősíti.

A vádlottak szabadságvesztés büntetésének tartamát 2 (kettő) - 2 (kettő) évre enyhíti, a halmazati büntetésre utalást és a közügyektől eltiltás mellékbüntetéseket mellőzi.

A szabadságvesztés büntetések végrehajtását egyaránt 3 (három) - 3 (három) évi próbaidőre felfüggeszti.

A vádlottakat előzetes mentesítésben részesíti.

A feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjára és az előzetes fogvatartásban, valamint házi őrizetben töltött idő beszámítására vonatkozó rendelkezéseket a szabadságvesztés végrehajtásának esetén rendeli alkalmazni.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helyben hagyja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A Fővárosi Törvényszék 2015. év január hó 21. napján kihirdetett 10.B.1218/2011/28. számú ítéletével I. r. és II. r. vádlottat, mint társtetteseket emberrablás bűntette (Btk. 190. § (1) bekezdés a./ pont, (2) bekezdés c./ pont) és kifosztás bűntette (Btk. 366. § (1) bekezdés b./ pont) miatt halmazati büntetésül 3-3 év börtönbüntetésre és 3-3 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a vádlottak legkorábban a szabadságvesztés 2/3 részének kitöltését követő napon bocsáthatók feltételes szabadságra. Rendelkezett az előzetes fogvatartásban és házi őrizetben töltött idő beszámításáról, a lefoglalt bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

Az ítélettel szemben az ügyész - a jogorvoslat bejelentésére három napi határidő fenntartását követően - mindkét vádlott terhére - a büntetés súlyosítása, hosszabb tartamú szabadságvesztés kiszabása érdekében, a vádlottak és védőik az ok és cél megjelölése nélkül jelentettek be fellebbezést.

Az ügyész fellebbezésének írásbeli indokolásában kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó körülményeket ugyan teljes körűen számba vette, azonban azokat nem a súlyuknak megfelelően értékelte. A jelentős számú és nyomatéku enyhítő körülmény is legfeljebb a

büntetési tételkeret alsó határában, vagy annak közelében meghatározott büntetés kiszabását indokolhatja, a kiszabott ennél jóval rövidebb tartamú szabadságvesztés a büntetési célok elérésére nem alkalmas.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.331/2015/1. számú átiratában az ügyészi fellebbezést mindkét vádlott vonatkozásában kiegészítéssel tartotta fenn, a védelmi fellebbezéseket alaptalannak tartotta. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság az ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a releváns bizonyítékokat megvizsgálta, azokat egyenként és összességében is értékelve a vádlottak ténybeli beismerése mellett állapította meg a tényállást, mely mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, így irányadó a másodfokú eljárásban is. A megállapított tényállásból okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére, helyesen foglalt állást az alkalmazandó büntető törvény kérdésében, és törvényesen minősítette a vádlottak cselekményét, önkéntes elállásra történő hivatkozásuk elvetésére is helytállóan került sor. A büntetés kiszabása során a bűnösségi körülményeket feltárta, és helyesen ismerte fel, hogy az eljárás tárgyát képező bűncselekmények mellett a törvénnyel első alkalommal összeütközésbe került vádlottak esetében sem mellőzhető végrehajtandó szabadságvesztés és közügyektől eltiltás kiszabása. A szabadságvesztés végrehajtási fokozata a büntető anyagi jogi szabályokkal összhangban álló, annak tartama azonban a büntetés halmazati jellegére is figyelemmel törvénysértően enyhe, mivel kellő alap nélkül került alkalmazásra a büntetés enyhítését lehetővé tevő, a Btk. 82. § (2) bekezdés b./ pontjában írt rendelkezés. A büntetési célok elérése a kiemelkedő tárgyi súlyú bűncselekményt kitartó szándékkal elkövető vádlottak esetében középértéket meghaladó szabadságvesztés és felemelt tartamú közügyektől eltiltás mellett lehetséges. Az enyhítést célzó védelmi fellebbezések a másodfokú eljárásban ezért eredményre nem vezethetnek. Az ítélet járulékos rendelkezései mind az előzetes fogvatartás és házi őrizet beszámítása, mind a bűnjelek és a bűnügyi költség vonatkozásában törvényesek. Az ítélet 17. oldalán megjelölt, a Btk. 106. §-ára és 115. §-ára való hivatkozások - miután az eljárás nem fiatakorú terheltekkel szemben folyt - azonban mellőzendők.

Mindezek alapján indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla nyilvános ülésen - melyen az ügyész részt venni nem kíván - a Fővárosi Törvényszék ítéletét a Be. 372. § (1) bekezdése alapján változtassa meg, a vádlottakkal szemben az enyhítő szakasz alkalmazása nélkül felemelt tartamú börtönfokozatú végrehajtandó szabadságvesztés büntetést és azzal arányban álló közügyektől eltiltás mellékbüntetés szabjon ki, a hibás törvényhely jelöléseket mellőzze, egyebekben az elsőfokú ítéletet hagyja helyben.

I.r. vádlott védője a védelmi fellebbezés írásbeli indokolásában a fellebbezését elsődlegesen az elsőfokú ítélet megalapozatlanság okán történő hatályon kívül helyezése, másodlagosan a cselekmény enyhébb minősítése - a kifosztás büntette megállapításának mellőzése - és a kiszabott büntetés enyhítése érdekében tartotta fenn. Elsődleges indítványa kapcsán kifejtette, hogy álláspontja szerint a Fővárosi Törvényszék ítélete a Be. 351.§ (2) bekezdés a) és d) pontjában írt okokból megalapozatlan, mivel a tényállás felderítetlen, másrészt téves ténybeli következtetéseken alapul. Az elsőfokú bíróság a védői indítvány ellenére nem hallgatta ki a tárgyaláson tanúként a sértettet és nem tett eleget a védelem azon bizonyítási indítványának sem, mely a fegyver felismertetésének körülményei kapcsán a nyomozás során eljáró r. alezredes tanúként történő megidézésre és kihallgatására irányult, ezzel pedig sérült a védelemhez való jog és a közvetlenség elve. Az ügy alapját illetően kiemelte, hogy a sértett - bár számos vonatkozásban következtetlen nyilatkozatokat tett, az eljárás során nem vitatta, hogy az I.r. vádlottól kölcsön kért és kapott pénzüsszeget a mai napig sem fizette vissza. A sértetti nyilatkozatokat részletesen elemezve hívta fel a figyelmet a sértett vallomásaiban található - a kölcsönkérés okával, a kölcsönadás körülményeivel, időpontjával, a visszafizetés határidejével, a fegyveresen történő elkövetéssel, az elkövetés során tett kijelentésekkel kapcsolatos - ellentmondásokra, a sértett hatósággal való

együttműködésének hiányára és az őt ismerő személyek sértettéről alkotott véleményére, melyek alapján a sértett szavahihetősége oly mértékben megkérdőjelezhető, hogy a vádlottak következetes tagadásával szemben a fegyveres elkövetés, illetve az I.r. vádlott által a sértett lakásába történő behatolás pusztán a sértetti előadás alapján kétséget kizáróan nem bizonyítható. Ezzel szemben a rendelkezésre álló adatok arra utalnak, hogy a kölcsön visszafizetése a sértettnek szándékában nem állt, hiszen az ahhoz szükséges pénzösszeg a rendelkezésére állt, abból azonban egy igen magas bérleti díjú gépkocsi használatát finanszírozta.

II.r. vádlott a fellebbezése indoklásában indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet változtassa meg, állapítsa meg, hogy a II.r. vádlott a kifosztás büntettét nem követte el, az emberrablás büntette vonatkozásában pedig a Btk. 190.§ (6) bekezdés alkalmazásával szabjon ki büntetést. A kifosztás kapcsán kifejtette, hogy a sértett dolgai ugyan elvételre kerültek, azonban védencét eltulajdonítási célzat nem vezette, azok későbbi elhelyezéséről tudomással sem bírt, a tárgyak visszatartása pedig önmagában a kifosztás megállapítására nem alkalmas. Iratellenesnek tartotta a tényállás azon megállapítását is, miszerint védenca tett ígéretet a sértettnek arra, hogy a tartozása kiegyenlítését követően a gépkocsiját visszakapja, erre nézve ugyanis az I.r. vádlott egyértelmű vallomást tett. Az iratokból az is megállapítható, hogy sértett szabadon bocsátást is a II.r. vádlott határozta el, amikor belátta, hogy társa mibe vonta őt bele. Döntését először a sértettel, majd társával maga közölte. A sértett szabadon bocsátását ténylegesen semmilyen feltételhez nem kötötte, a naponkénti telefonon történő jelentkezés, illetőleg a kölcsön visszafizetésének ígérete ilyen feltételnek nem tekinthető. Kiemelte azt is, hogy a sértett a gépkocsiba erőszak alkalmazása nélkül szállt be. Rámutatott, hogy a híváslisták alapján nem állapítható meg, hogy a vádlottak járhattak a sértett lakásán, hiszen ennek alapján az adott cellában forgalmazó több tízezer ember is járhatott volna ott, de a magánlaksértés nem is volt a vád tárgya. **A büntetés korlátlan enyhítését lehetővé tevő, a Btk. 190.§ (6) bekezdésében rögzített rendelkezés alkalmazhatósága kapcsán** sem osztotta az első fokon eljáró bíróság jogi álláspontját. A jogirodalmi álláspontok szerint ugyanis e rendelkezés - szemben az elsőfokú bíróság érvelésével - éppen a befejezett bűncselekmények esetében nyerhet alkalmazást. Miután pedig a cselekmény abbahagyását védenca önként elhatározta és arra még azelőtt sor került, hogy abból súlyos következmény származott volna a büntetés korlátlan enyhítését lehetővé tevő rendelkezés alkalmazásának nem lehet akadálya. Sérelmezte azt is, hogy a törvényszék az 56/2007. Bk. véleményben írtakkal szemben nem értékelte a II.r. vádlott javára enyhítő körülményként, hogy II.r. vádlott az I.r. vádlott ráhatására, annak befolyása alatt követte el a cselekményt, és nem vette figyelembe a sértett elítélhető, adósságot halmozó magatartását sem, ami jelentősen közrehatott a cselekmény elkövetésében.

I.r. vádlott védője a másodfokú nyilvános ülésen a sértett tanúként történő kihallgatására, valamint a felismerésre bemutatást végrehajtó rendőr kihallgatására vonatkozó bizonyítási indítványait fenntartotta, azok elutasítását követően az írásbeli beadványában írtakkal egyezően szólalt fel és elsődlegesen az elsőfokú ítélet megalapozatlanság okán történő hatályon kívül helyezését, másodlagosan a kifosztás büntette megállapításának mellőzését és a kiszabott büntetés enyhítését indítványozta,

I.r. vádlott a személyi körülményeivel kapcsolatban elmondta, hogy időközben logisztikai ügyintéző vizsgát tett, jelenleg is egyéni vállalkozóként fuvarozóként dolgozik. Élettársa ugyancsak dolgozik, masszőr tevékenységet folytat, melyből 50.000. forint jövedelemre tesz szert, hiteltartozásukat havi 86.000,- forintos részletekben törlesztik. Gyermekei négy és nyolc évesek. A sértettel 2010. év óta nem találkozott, a tartozása jelenleg is fennáll. Az ügy érdemében felszólalni nem kívánt.

II.r. vádlott védője perbeszédében a fellebbezés írásbeli indokolásában írtakat ugyancsak maradéktalanul fenntartva, az ott írtakkal egyezően szólalt fel, kiemelve, hogy az elsőfokú bíróság a sértett vallomásai között feszülő ellentmondásokat nem oldotta fel, és sérelmezte azt is, hogy a felismerésre bemutatás során a védők értesítésére nem került sor. Vitatta az emberrablás büntette fegyveresen történ elkövetése megállapításának megalapozottságát is. Tekintettel arra, hogy a kifosztás nem valósult meg, és a büntetés korlátlan enyhítésének az emberrablás büntette vonatkozásában nincs akadálya, a büntetés lényeges enyhítése indokolt.

II.r. vádlott elmondta, hogy jelenleg egy pékségnek dolgozik sofőrként. A feleségével közös ingatlan már nincs a tulajdonában. Az ügy érdemében felszólalni nem kívánt.

A vádlottak az utolsó szó jogán a megbánásukat hangoztatták.

A kétirányú fellebbezések folytán másodfokú bíróság a Be. 348. § (1) bekezdés alapján a Fővárosi Törvényszék 10.B.1218/2011/28. számú ítéletét az azt megelőző bírósági eljárással együtt teljes terjedelmében felülbírált.

Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat alapvetően betartotta. A Be. 373.§ (1) bekezdés I. és II. pontjában szereplő abszolút eljárási szabálysértést az iratok alapján a másodfokú bíróság nem észlelt, ilyenre a felek sem hivatkoztak. A 2014. október hó 22. napján tartott tárgyaláson a tanács összetételében bekövetkezett változásból fakadó, a Be. 287.§ (3) bekezdésében előírt, a tárgyalás előlről kezdésére vonatkozó kötelezettségének a törvényszék a tárgyalás anyagának ismertetésével a Be. 287.§ (4) bekezdésében írtak szerint eleget tett. A bizonyítás törvényességére vonatkozó szabályokat ugyancsak megtartotta. A bizonyítási eljárás során a terheltek és az 1. számú tanú kihallgatása, a figyelmeztetések törvényesek voltak, a tanú vallomásmegtagadási jogára történő figyelmeztetésére a szükséges körben sor került. A jegyzőkönyvekben mind a figyelmeztetések, mind pedig az arra adott válaszok rögzítésre kerültek. Az időközben elhalálozott 2. számú tanú nyomozás során tanúként tett vallomásának felolvasása a Be. 296.§ (1) bekezdés a) pontja alapján törvényes volt. A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az eljárási törvény rendelkezéseinek megfelelően járt el akkor is, amikor a 2014. május 14. napján tartott tárgyaláson a sértett tanú nyomozás során tanúként tett vallomásait felolvasással tette a tárgyalás anyagává. Az iratok - így a tanú magyarországi címének ellenőrzéséről szóló rendőri jelentés (10.B.1218/2011/18.szám), az Interpol Magyar Nemzeti Iroda tájékoztatása a tanú külföldi címéről (10.B.1218/2011/21.szám) - alapján ugyanis aggálytalanul megállapítható, hogy a sértett életvitelszerűen külföldön tartózkodik, a külföldi címről történt többszöri eredménytelen idézése mellett pedig az sem kérdéses, hogy a tárgyaláson történő kihallgatására lehetőség nem volt. Megjegyzendő továbbá, hogy a sértett tanúvallomásának felolvasására a 2015. január 21. napján tartott tárgyaláson az ügyész is indítványt tett és ekkor még a védelem sem jelezte, hogy a sértett tárgyaláson történő kihallgatását szükségesnek tartja, így a vallomásai felolvasásra mind a Be. 296.§ (1) bekezdés a) pontja, mind pedig a Be. 296.§ (2) bekezdés b) pontja alapján lehetőség volt. Kétségtelen, hogy a tanú vallomásának felolvasásából adódóan hozzá közvetlenül kérdést intézni a feleknek, de a bíróságnak sem állt módjában, a vallomásait azonban a bíróság a tárgyalás anyagává tette, az azzal kapcsolatos észrevételezés lehetőségét biztosította, ezzel a vádlottak éltek is. Tény, hogy a vallomás felolvasása a közvetlenség, a kontradiktórius eljárás és az ügyfélegyenlőség, végső soron pedig a tisztességes eljárás követelményének érvényre juttatása érdekében csak kivételes lehetőség, azonban ennek törvényi feltételei a jelen esetben adottak voltak, azok alkalmazása a büntetőeljárások ésszerű időben történő befejezése és az állam büntetőjogi igényének hatékony érvényesítése érdekében szükséges és indokolt volt. a sértett tanú kapcsán azonban szükséges a Fővárosi Törvényszék figyelmét felhívni

arra, hogy a Be. 96.§ (2) bekezdés a) és c) pontjának a megsértésével járt el, amikor a tanú idézéseivel kapcsolatos tértivevényeket, az elővezetésének megkísérléséről szóló rendőri jelentést, a címenellenőrzésre vonatkozó megkeresést, az annak teljesítéséről szóló rendőri jelentést, tanúra vonatkozó a személyi adat és lakcímnnyilvántartásból lekért adatokat, a személykörözését, továbbá az ORFK NEBEK Interpol Magyar Nemzeti Iroda tájékoztatását, valamint a sértett beadványát és a hozzá tartozó borítékot az iratok között oly módon helyezte el, hogy azokból a tanú zártan kezelt adatai megismerhetőkké váltak. Az Alkotmánybíróság a 104/2010. (VI.10.) AB határozatában megállapította, hogy a személyes adatok védelméhez való jognak megfelelően a büntetőeljárásban a tanúnak - a tanúvédelmi rendszeren belül érvényesülő - információs önrendelkezési joga körébe tartozik, hogy személyi adatainak zárt kezelését kérje, melyre tekintettel a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 96. § (1) bekezdését megsemmisítette. A Be. hatályos 96.§ (1) bekezdése szerint az adatok zártan történő kezelése a tanú kérelme esetén kötelező, a Be. 96.§ (2) bekezdés c) pontja alapján pedig az adatok zárt kezelésének megszüntetésére is csak a tanú beleegyezésével kerülhetett volna sor. E hiányosság az iratok visszaérkezését követően kiküszöbölendő.

A bizonyítási eljárás során a releváns okirati bizonyítékokat a Fővárosi Törvényszék a Be. 301.§-ában írtak szerint hiánytalanul a tárgyalás anyagává tette. Ügyfelderítési kötelezettségének tehát maradéktalanul eleget tett, a vád tárgyává tett cselekmények megalapozott elbírálásához a szükséges és lehetséges bizonyítást lefolytatta. Ítéletének indokolásában a Be. 258.§ (3) bekezdés f) pontjának megfelelően adott számot a felismerésre bemutatást foganatosító rendőr tanúként történő kihallgatására vonatkozó bizonyítási indítvány elutasításáról, érdemben helyesen utalva arra, hogy a bizonyítási eljárás eredményét a jegyzőkönyv rögzíti, a bizonyíték mérlegelése pedig az eljáró bíróság feladata. Az I.r. vádlott védőjének a másodfokú eljárásban is fenntartott ezen bizonyítási indítványát, ugyanezen indokok mentén az ítéletábra is elutasította.

Tény, hogy a felismerésre bemutatásról a nyomozó hatóság a védőket nem értesítette, a Be. 185.§ (1) bekezdése azonban a védelem értesítésének mellőzését az eljárási cselekmény sürgőssége esetén lehetővé teszi, így - figyelemmel arra is, hogy a bizonyítási eljárás megtartását a tanú közvetlenül ezt megelőzően történt kihallgatása során elhangzottak tették mellőzhetetlenné és az eljárás fényképfelvételek révén is dokumentálásra került - az eljárási jogok lényeges, a felismerésre bemutatás eredményének a bizonyítékok köréből történő kirekesztéséhez vezető, a Be. 78.§ (4) bekezdésében írt korlátozására nem került sor.

Tekintettel arra, hogy a sértett feljelentését és a nyomozás során tanúként tett vallomását a bíróság a már kifejtettek szerint törvényesen a tárgyalás anyagává tette - azaz a sértett tanú vallomása az ügyben bizonyítékként a bíróság rendelkezésre állt - a tanú tárgyaláson történő kihallgatásának elmaradása a tényállás felderítetlenségét - szemben az I.r. vádlott védőjének érvelésével - így ugyancsak nem eredményezhette. A sértett tanúvallomásának a nyomozás befejezését követően történt megváltoztatására utaló adat hiányában a másodfokú bíróság az I.r. vádlott védője által a másodfokú eljárásban történő kihallgatására irányuló bizonyítási indítványt, mit szükségtelen elutasította.

A Fővárosi Törvényszék tehát a vád tárgyává tett cselekmény szempontjából lényeges bizonyítékokat tehát feltárta, ítéletében azokat részletesen, iratszerűen megjelölte, majd okszerűen, az ésszerűség és a logika követelményeinek megfelelően, a Be. 78.§ (3) bekezdésében írtak szem előtt tartásával, egyenként és összességükben is értékelte. A II.r. vádlott védőjének a tényállás részbeni iratellenességével kapcsolatos kifogásával összefüggésben utalni kel arra, hogy a bíróság a tényállás megállapításának alapjául elsődlegesen a sértetti vallomást fogadta el. A sértett pedig a nyomozás során 2010. december 16. napján tanúként tett vallomásában úgy nyilatkozott, hogy a

„Róka" nevű férfi (II.r. vádlott) mondta, hogy „ha kifizetem a pénzt, akkor visszakapom az életem és a kocsimat is." (nyomi.463.o)

A mérlegeléssel megállapított tényállás és a vádlottak személyi körülményei tekintetében tett ítéleti megállapítások tehát jórészt mentesek a Be. 351. § (2) bekezdésében foglalt megalapozatlansági okoktól, azonban a Be. 352.§ (1) bekezdés a) pontja alapján az iratok tartalma, továbbá a vádlottak másodfokú nyilvános ülésen tett, az eljárás egyéb adataival nem cáfolható nyilatkozatai alapján kiegészítésre és helyesbítésre szorul az alábbiak szerint:

I.r. vádlott időközben logisztikai ügyintéző szakképzettséget szerzett, fuvarozási tevékenységét egyéni vállalkozóként végzi, gyermeki 8 és 4 évesek. Élettársa masszörként dolgozik, melyből 50.000,- forint jövedelemre tesz szert. Hiteltartozásukat havi 86.000,- forintos részletekben törlesztik.

II.r. vádlott egy pékségben dolgozik soförként, a volt feleségével közös ingatlantulajdonáról lemondott.

A tényállást az ítélet 5. oldal 5. bekezdését követően I. r. vádlott 2010. december 15. napján gyanúsítottként folytatólagos kihallgatása során tett vallomása (nyom.ir.1183.o), a XXX-000 frsz-ú gépkocsi körözése (nyom.ir. 257.o) a nyomozási iratok 265. oldalán található rendőri jelentés, a szemle jegyzőkönyv és gépjármű elszállításáról szóló jegyzőkönyv (nyom.ir.267-275.o), a nyomozási iratok 365-367. oldalán található lefoglalás megszüntetéséről szóló jegyzőkönyv alapján azzal egészíti, hogy:

„A nyomozó hatóság által körözött XXX-000 forgalmi rendszámú gépkocsit - miután annak hollétét I.r. vádlott az őt kihallgató rendőrrel 2010. december 15. napján történt folytatólagos kihallgatása során önként közölte - a nyomozó hatóság 2010. december 16. napján a parkolóban megtalálta és lefoglalta, majd 2011. február 25. napján kelt 01000-9955/2010.bü. számú határozatával - a gépkocsi tulajdonjogi helyzetének tisztázást követően - az Autófinanszírozási Zrt-nek kiadni rendelte."

A tényállást az ítélet 5. oldal 6. bekezdését követően az iratok tartalma alapján kiegészíti azzal is, hogy

„A telefonok további sorsa ismeretlen."

A tényállást az ítélet 5. oldal 6. bekezdését követően a II.r. vádlott lakóhelyén tartott házkutatás jegyzőkönyve (nyomi.r1265-1279.o), továbbá a fegyverszakértői vélemény (nyomi.r1315-1325.) alapján kiegészíti azzal is, hogy:

„A nyomozó hatóság a II.r. vádlott lakóhelyén 2010. december 16. napján tartott házkutatás során lefoglalt 1 db Walter P99 típusú 9 mm-es gázriasztófegyvert a hozzá tartozó 7 db lőszerrel és 1 darab tárral és hordtokkal, valamint 1 db MIAMI MOD 92 F RECK típusú gázriasztó fegyvert a hozzá tartozó 6 db lőszerrel és 1 db tárral. A pisztolyok nem minősülnek lőfegyvernek, azok gáz- és riasztófegyverek, a töltények lőszernek ugyancsak nem minősülnek."

A tényállást az ítélet 5. oldal 6. bekezdését követően az I.r. vádlott eljárás során tett, e körben nem cáfolható nyilatkozata alapján kiegészíti azzal is, hogy:

„a sértett I.r. vádlott irányába fennálló kölcsöntartozásának visszafizetésére azóta sem került sor.”

Az így helyesbített, illetve kiegészített tényállás már hiánytalan, mentes a Be. 351. § (2) bekezdésben felsorolt hibáktól és hiányosságoktól, így a Be. 352. § (2) bekezdés alapján a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

A bizonyítékok értékelésével kapcsolatban megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének a szükséges körben eleget tett. A Be. 258.§ (3) bekezdés d) pontjában írtaknak megfelelően számot adott valamennyi bizonyítékról és ítéletének 14-16. oldalán részletesen beszámolt arról is, hogy a tényállás megállapítása során mely bizonyítékot és miért fogadott el, egyes vádlotti állításokat mely okból vetett el. Ésszerű érveléssel vetette el a vádlottaknak a fegyverhasználatot, illetve a II.r. vádlottnak a fenyegetéseket tagadó védekezését, és nem mulasztotta el annak értékelését sem, hogy a sértett a feljelentésében a fegyverre még nem utalt. A sértett által későbbi vallomásaiban élményszerűen - a fegyver csőre töltését és az azt kísérő hanghatást is felidéző módon - előadottak megkérdőjelezésére ésszerű indokot a másodfokú bíróság sem látott. A sértetti vallomás elfogadása mellett nem volt ok a sértett azon következtetésének elvetésére sem, hogy a támadóknak a télikabátot a lakásából kellett elhozniuk. E körben a híváslista adatainak - a védelem érvelésével szemben - csak annyiban volt jelentősége, hogy ezen sértetti következtetést a cellainformációk sem cáfolták. A II.r. vádlott védőjének a fellebbezése indokolásában előadott azon érvelésével kapcsolatban, miszerint a magánlaksértés nem volt a vád tárgya, a másodfokú bíróság megjegyzi, hogy a vádirat a 3. oldal második bekezdésében rögzíti, hogy a sértettnek szabadon bocsátásakor a lakásáról elhozott kabátja és táskája került átadásra, azaz tartalmazza annak állítását, hogy azt onnan a vádlottaknak vagy velük kapcsolatban álló személyeknek el kellett hozniuk, így a vádon túlterjeszkedésre nem került sor. Egyebekben ezen a tényállásban rögzített cselekmény kapcsán a Btk. 221.§-ába ütköző magánlaksértés megállapítására, a bűncselekmény megvalósulásához szükséges elkövetési mód (bemenetel erőszakkal, fenyegetéssel, hivatalos eljárás színlelésével), illetve körülmény (bemenetel az ott lakó akarata ellenére éjjel, fegyveresen, felfegyverkezve vagy csoportosan) hiányában nem került sor.

A sértett szavahihetőségét megkérdőjelező és a vádlotti védekezés elfogadását célzó védelmi fellebbezések valójában az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelő, mérlegelő tevékenységét támadják, mely a tényállás megalapozottsága mellett, a másodfokú eljárásban a felülmérlegelés tilalma folytán eredményre nem vezethetett.

Az elsőfokú bíróság az irányadó tényállás alapján okszerűen vont következtetést a vádlottak bűnösségére.

A 4/2013. (X.14.) Bk. véleményre is figyelemmel törvényesen foglalt állást a tekintetben is, hogy a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi, törvény erejénél fogva kötelező időpontjára vonatkozó, az elbíráláskor hatályos büntető törvényben kedvezőbb rendelkezések a Btk. 2.§ (2) bekezdése alapján mindkét vádlott esetében a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény alkalmazását indokolják.

A törvényszék a cselekmények jogi minősítése során az irányadó tényállásból helytálló következtetést vont arra, hogy a sértett fegyverrel történő fenyegetése, a fegyver használatát előre vetítő csőre töltés révén a sértett személyi szabadságtól történő megfosztására az élete, illetve a testi épsége elleni közvetlen fenyegetéssel került sor és nem kérdéses az sem, hogy a vádlottak a szabadon bocsátását követelés teljesítésétől tették függővé, azaz a követelés teljesítésének kikényszerítése és a személyi szabadságtól való megfosztás között a cél-eszköz viszony

aggálytalanul megállapítható. A bírói gyakorlat és az azzal összhangban álló jogirodalmi álláspontok alapján nem képezi e bűncselekmény megállapításának akadályát az sem, ha a személyi szabadságtól megfosztott személy és a követelés címzettje ugyanazon személy. A bűncselekmény a személyi szabadságtól való megfosztásra irányuló elkövetési magatartás - ez esetben az élet elleni fenyegetés - kifejtésének megkezdésével jut kísérleti szakba, és a szabadon bocsátás feltételének kinyilvánításával válnak befejezetté, bevégezetté pedig akkor lesz, ha az elkövető a követelés kifejezésre juttatása után a passzív alanyt szabadon bocsátja, vagy az megszökik, esetleg életét veszti. Minderre figyelemmel a vádlottak cselekményének a Btk. 190.§ (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (2) bekezdés c) pontja szerint minősülő emberrablás büntettként történő értékelésére törvényesen került sor. A Btk. 13.§ (3) bekezdésében írtakkal összhangban került sor a cselekmény társtettesként elkövettként történő minősítésére is.

A másodfokú bíróság - a védelmi érvelést e körben osztva - a vádlottak terhére rótt emberrablás mellett nem látott alapot a Btk. 366.§ (1) bekezdés b) pontjába ütköző és aszerint minősülő kifosztás büntette megállapítására. E bűncselekmény esetében ugyanis az elkövető szándéka kifejezetten az idegen ingó dolog eltulajdonítására irányul, ami azonban a jelen ügyben nem volt megállapítható. Az irányadó tényállás alapján a telefonok elvételére nem a tulajdonos rendelkezési jogának végleges megszüntetése, azaz az eltulajdonítás, hanem a segítségkérés lehetőségének kiküszöbölése, az emberrablás eredményes megvalósítása, illetve a személyi szabadságtól való eredményes megfosztás érdekében, mintegy annak részeként került sor, amit a készülékek utóbb történt nem cáfolható eldobása is egyértelműen alátámaszt. A kifosztás bűncselekménye tehát - törvényi tényállási elem, eltulajdonítási célzat hiányában - egyik vádlott esetében sem valósult meg. A telefonok kidobásának ténye ugyan felvetheti további bűncselekmény (a rongálás) megvalósulását, az ennek megállapításához szükséges elkövetési magatartást, a telefonok megsemmisülésének, állagsérelmének, azzal összefüggésben rongálási kárnak a bekövetkezését a vádirati tényállás sem tartalmazta, így e körülmények vizsgálatára a Be. 2.§ (3) bekezdésében is rögzített vádelvből adódóan a bíróságnak lehetősége nem volt.

Tekintettel arra, hogy a tényállás rögzíti, hogy az I.r. vádlott a sértett elrablása után a sértett által használt gépkocsit a sértettől elvett kulccsal az utcából elhozta és a szám előtt leparkolta, az ítélet indokolása a jogi minősítés körében kiegészítésre szorul azzal, hogy a gépkocsi elvétele ugyancsak nélkülözi a bűncselekmény megállapításához szükséges célzatot - a jogtalan használat célzatát - arra nem ezért, hanem kifejezetten a követelés kikényszerítése érdekében került sor - azaz a Btk. 380.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő jármű önkényes elvétele büntette - törvényi tényállási elem hiányában - ugyancsak nem valósult meg. (BH.1987.390.)

A fentiek alapján a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság I.r. és II.r. vádlottak emberrablás büntettként és kifosztás büntettként értékelt cselekményeit, egységesen társtettesként elkövetett a Btk. 190.§ (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (2) bekezdés c) pontja szerint minősülő emberrablás büntettként minősítette.

A 2012. évi C. törvény 80. § (1) bekezdés értelmében a büntetést céljának szem előtt tartásával a törvényben meghatározott keretek között úgy kell kiszabni, hogy igazodjék a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, továbbá az egyéb súlyosító és enyhítő körülményekhez.

A büntetés kiszabása körében releváns körülményeket az elsőfokú bíróság jórészt helyesen ismerte fel, az enyhítő körülmények körében azonban elmulasztotta értékelni a sértetti közrehatást, azt, hogy a sértettnek a kölcsön visszafizetésére irányuló szándékát az I.r. vádlott a sértett folyamatosan

kifogásokat kereső magatartása, majd számára elérhetetlenné válása miatt alappal kérdőjelezte meg. Ezt az is alátámasztja, hogy a sértettet a bűnügyi nyilvántartás adatai alapján ugyanezen időszakban elkövetett vagyon elleni bűncselekmények miatt időközben jogerősen elítélték, illetve ugyanezen időszakban elkövetett csalás vétsége miatt vele szemben vádemelésre került sor. Végül nem lehetett eltekinteni attól sem, hogy a minősítés módosítása okán nem halmazati büntetés kiszabására kerül sor.

A II.r. vádlott védőjének a Btk. 190.§ (6) bekezdésében írt, a büntetés korlátlan enyhítését lehetővé tevő rendelkezése alkalmazhatóságával kapcsolatos érvelése okán az ítélet jogi indokolása kiegészítendő azzal is, hogy az irányadó tényállásban rögzítettek mellett, különös tekintettel arra, hogy a sértett szabadon bocsátásra azért került sor, mert nyilvánvalóvá vált, hogy a fogvatartásának ideje alatt nem tud pénzt szerezni a tartozása visszafizetéséhez, majd ígértet kellett tennie 1.500.000,- forint megfizetésére és arra is, hogy naponta a megadott telefonszámon bejelentkezik, továbbá a tartozás visszafizetéséig a gépkocsiját is visszatartották - a cselekmény önkéntes abbahagyásáról nyilvánvalóan nem lehet szó, az ugyanis nem belső elhatározásból, hanem a bűncselekmény tervezett módon történő eredményes megvalósítása ellehetetlenülésének felismeréséből fakadt, így a büntetés korlátlan enyhítésére sem kerülhet sor.

A másodfokú bíróság azonban a kiegészített büntetéskiszabási körülmények alapján úgy ítélte meg, hogy az azóta is büntetlen előéletű, rendezett életvitelű, kiskorú gyermekek tartásáról gondoskodó, az adott kölcsön visszafizetésére irányuló sértetti szándékot alappal megkérdőjelező, a bűncselekményt megbánó vádlottak esetében - a közel hat éves időmúlás mellett - a korábban halmazati büntetesként kiszabott szabadságvesztés a vádlottak személyében rejlő társadalomra veszélyességre és a fent írt büntetéskiszabási körülményekre is figyelemmel - szemben az ügyész állásponttal - eltúlzottan szigorú, és a szabadságvesztés tartamának további csökkentése és a Btk. 82.§ (2) bekezdés b) pontjában írt enyhítő szakasz maradéktalan kihasználása indokolt. Erre tekintettel az ítéletábra a vádlottak szabadságvesztés büntetésének tartamát 2 - 2 évre enyhítette és a halmazati büntetésre utalást mellőzte. A vádlottak előéletére, és a már hivatkozott életvitelére figyelemmel úgy ítélte meg, hogy a büntetés célja mindkét vádlott esetében annak végrehajtása nélkül is elérhető, ezért azt a Btk. 85.§ (1) bekezdése alapján, a Btk. 85.§ (2) bekezdésében írt keretek között történő meghatározása mellett, mindkét vádlott esetében 3 - 3 évi próbaidőre felfüggesztette.

A vádlottak előzetes mentesítésre érdemességét a 8/2015.(IV.17) AB határozat alapján hivatalból vizsgálva, a büntető törvénnyel soha összeütközésbe nem került, magukat és családjukat legális tevékenységből fenntartó vádlottakat érdemesnek találta arra is, hogy őket a büntetett előlethez fűződő hátrányok alól a Btk. 102.§ (1) bekezdése alapján előzetes mentesítésben részesítse.

A szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése okán döntött a közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabásának mellőzéséről is.

A szabadságvesztés végrehajtási fokozatának börtönben való, továbbá a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának a büntetés kétharmad részének a kitöltését követő napban történő meghatározása a Btk. 37.§ (2) bekezdése, illetve a Btk. 38.§ (2) bekezdés a) pontja alapján törvényes, csakúgy mint a vádlottak által előzetes fogvatartásban, valamint házi őrizetben töltött idő beszámítása. (Btk. 92.§ (1)-(2) bek-) E rendelkezések a büntetés végrehajtásának felfüggesztésére tekintettel csak annyiban szorultak korrekcióra, hogy azok a büntetés végrehajtásának elrendelése esetén irányadóak.

A Fővárosi Törvényszék a járulékos kérdésekben törvényesen határozott.

Az ítélet 17. oldalán megjelölt, a Btk. 106. §-ára és 115. §-ára való hivatkozásokat - miután az eljárás nem fiatalkorú terheltekkel szemben folyt - a Fővárosi Ítéltábla, mint szükségtelen utalásokat a fellebbviteli főügyészség észrevételével egyetértve mellőzi.

A fentiek alapján a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Fővárosi Törvényszék 2015. január 21. napján kelt 10.B.1218/2011/28. számú ítéletét a Be. 372.§ (1) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta, az elsőfokú ítélet egyéb rendelkezéseit a Be. 371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla ítélete elleni fellebbezést a Be. 386. § (1) bekezdés zárja ki.

Budapest, 2016. év március hó 16. napján

Dr. Nehrer Péter s.k. . Szalai Géza s.k. . Sárecz Szabina Martina s.k.
a tanács elnöke előadó bíró bíró

A Fővárosi Törvényszék 10.B.1218/2011/28. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla 3.Bf.105/2015/12. számú ítéletében írt változtatással jogerős és fel nem függesztett részében végrehajtható.

Budapest, 2016. év március hó 16. napján

**Dr. Nehrer Péter s.k.
a tanács elnöke**

Kiadmány hitelül:

bírósági ügyintéző